

RAADSBESLUIT Bergen

De raad van de gemeente Bergen:

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 13 december 2022

gelezen het advies van de Commissie d.d. 19 januari 2023

gelet op het bepaalde in de artikel 15 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

vast te stellen de Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers gemeente Bergen 2022

Inleiding

Raadsleden en commissieleden van de gemeente Bergen stellen bij hun handelen de kwaliteit van het openbaar bestuur centraal. Integriteit van het openbaar bestuur is daarvoor een belangrijke voorwaarde. De belangen van de gemeente, en in het verlengde daarvan die van de inwoners staan hierbij voorop.

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar een gezamenlijk belang dat de hele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. De gedragscode richt zich daarom zowel tot de individuele politieke ambtsdragers als tot de bestuursorganen. Ons democratische systeem en de democratische processen kunnen niet zonder integer functionerende organen en functionarissen. Integriteit van politieke ambtsdragers verwijst naar de zorgvuldigheid die politieke ambtsdragers moeten betrachten bij het invullen van hun rol in de democratische rechtsstaat. Dat betekent de verantwoordelijkheid nemen die met de functie samenhangt en bereid zijn verantwoording af te leggen, aan collega-bestuurders en/of (leden van) de volksvertegenwoordiging en bovenal aan de burger. In de democratische rechtsstaat dient een ieder zich te houden aan de wetten en regels die op democratische wijze zijn vastgesteld. Dat geldt zeker voor de politieke ambtsdragers die (mede) verantwoordelijk zijn voor de totstandkoming van die wetten en regels. Deze plicht is voor de politieke ambtsdrager neergelegd in de eed of gelofte die de politieke ambtsdrager bij de ambtsaanvaarding aflegt: hij/zij zweert/belooft getrouw te zullen zijn aan de Grondwet, de wetten te zullen nakomen en zijn/haar plichten die uit het politieke ambt voortvloeien naar eer en geweten te zullen vervullen.

De volksvertegenwoordiging stelt zowel voor de eigen leden als voor de dagelijkse bestuurders (voorzitter en overige leden van het dagelijks bestuur) een gedragscode vast. Dat is zo vastgelegd in de Gemeentewet. De gedragscode is een richtsnoer voor het handelen van individuele politieke ambtsdragers en heeft tot doel hen te ondersteunen bij de invulling van hun verantwoordelijkheid voor de integriteit van het openbaar bestuur. Voor de volksvertegenwoordigers is er naast die voor de voorzitter/dagelijkse bestuurders een eigen afzonderlijke gedragscode. Onderhavige gedragscode heeft betrekking op de volksvertegenwoordigers: raadsleden van de gemeente Bergen. Veel bepalingen zijn voor de volksvertegenwoordigers en de dagelijkse bestuurders gelijk. Er zijn ook verschillen. Die

hebben te maken met de staatsrechtelijke posities, bevoegdheden en met de voor hen geldende wettelijke (integriteits)regels. Het rechtskarakter van de gedragscode is dat van een interne regeling, als nadere invulling en concretisering van de wettelijke regels. De gedragscode bevat in aanvulling op wettelijke regels gedragsnormen en regels over procedures die de transparantie van het handelen van politieke ambtsdragers evenals van de besluitvorming over en de naleving van de normen vergroten. Zij vormt een beoordelingskader en leidraad bij twijfel, vragen en discussies.

Het voorschrijven van een gedragsregel die afwijkt of verder gaat dan een dwingendrechtelijke wettelijke regeling is niet mogelijk.

Een gedragscode heeft dus niet de juridische status van een algemeen verbindend voorschrift zoals een gemeentelijke verordening waaruit rechten en verplichtingen voortvloeien. Er is sprake van zelfbinding. De regels worden in gezamenlijk debat vastgesteld door de politieke ambtsdragers zelf. In dit licht moeten de regels in de code worden gezien. Dat maakt de gedragscode evenwel niet vrijblijvend. De bestuurders en volksvertegenwoordigers kunnen daarop worden aangesproken en zij dienen zich over de naleving ervan te verantwoorden. Het niet naleven van de gedragscode kan dus wel onderdeel worden van politiek debat en kan ook politieke gevolgen hebben. De gedragscodes bieden politieke ambtsdragers een handvat om andere politieke ambtsdragers aan te spreken op hun gedrag en hieruit wellicht (politieke) consequenties te trekken.

Integriteit is een thema dat betekenis krijgt in het handelen. Een integriteitsbeleid dat alleen op papier bestaat is slechts een dode letter. Daarom moet het handelen van politieke ambtsdragers regelmatig onderwerp van gesprek zijn, juist ook onderling, en ook daarbij geeft de gedragscode ondersteuning. De code en de voorgestelde registraties zijn instrumenten. Integriteit is uiteindelijk niet in regels te vangen. In de woorden van de schrijver C.S. Lewis gaat het om 'doing the right thing, even when no one is watching'.

Politieke ambtsdragers hebben vanzelfsprekend een voorbeeldfunctie. Een politiek ambt wordt verricht in een glazen huis. Een volksvertegenwoordiger gedraagt zich zoals een goed ambtsdrager betaamt. Een politieke ambtsdrager onthoudt zich van gedragingen die de goede uitoefening of het aanzien van het ambt of het openbaar bestuur schaden. Een politiek ambt gewetensvol vervullen gebeurt in de dagelijkse praktijk en strekt zich ook uit tot de privé sfeer. In de huidige digitale wereld is zeker sprake van een dunne scheidslijn tussen werk en privé. Daarom is het in ieder geval het downloaden van illegale software, het verspreiden van pornografische, racistische, discriminerende, beledigende, aanstootgevende of (seksueel) intimiderende teksten en afbeeldingen, of het versturen van berichten die (kunnen) aanzetten tot haat en/of geweld uit den boze.

Integriteit is niet alleen een kwestie van regels, maar ziet ook op de onderlinge omgangsvormen. Een respectvolle omgang met burgers en organisaties, tussen politieke ambtsdragers onderling en tussen politieke ambtsdragers en medewerkers, met behoud van eigen politieke inhoud en stijl, is van belang. In de omgang met burgers, ambtenaren, externe partijen en andere politieke ambtsdragers wordt van een politieke ambtsdrager correct, fatsoenlijk, en respectvol gedrag verwacht dat vrij is van ongewenste omgangsvormen en grensoverschrijdend en (seksueel) intimiderend gedrag zoals hinderlijk gedrag, intimidatie, dubbelzinnige opmerkingen, handtastelijkheden, agressie, pesten en discriminatie.

Politieke ambtsdragers opereren vaak in diverse (boven)lokale netwerken. Deze netwerken dragen bij aan het geworteld zijn van de politieke ambtsdrager. Tegelijkertijd ontstaat hierdoor het risico dat politieke ambtsdragers vanuit het gevoel van sympathie en loyaliteit,

de belangen van de eigen netwerken vooropstellen ten koste van het algemeen belang. De schijn van oneigenlijke beïnvloeding kan snel gewekt zijn. Dit maakt duidelijk dat het nadenken over de eigen integriteit verder gaat dan het beoordelen van individuele handelingen. Het vraagt ook dat politieke ambtsdragers zich bewust zijn dat zij altijd verbonden zijn met professionele en persoonlijke netwerken. En dat deze netwerken 'onbewust' een invloed kunnen hebben op de keuzes en acties van de politieke ambtsdrager, die mogelijk tot een schending leiden. Dit risico van 'netwerkcorruptie' kan de integriteit en de kwaliteit van het lokaal bestuur onder druk zetten.¹

Kernbegrippen

Integriteit van raadsleden houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat er de bereidheid is om daarover verantwoording af te leggen. Verantwoording wordt intern afgelegd aan de gemeenteraad, maar ook extern aan organisaties en inwoners voor wie volksvertegenwoordigers hun functie vervullen. Een aantal kernbegrippen is daarbij leidend en plaatst bestuurlijke integriteit in een breder perspectief:

Dienstbaarheid

Het handelen van een raadslid is altijd en volledig gericht op het belang van de gemeente en op de organisaties en inwoners die daar onderdeel van uit maken.

Functionaliteit

Het handelen van een raadslid heeft een herkenbaar verband met de functie die wordt vervuld binnen het openbaar bestuur.

Onafhankelijkheid

Het handelen van een raadslid wordt gekenmerkt door onpartijdigheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden.

Openheid

Het handelen van een raadslid is transparant, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in het handelen van het raadslid en de beweegredenen daarbij.

Betrouwbaarheid

Op een raadslid moet men kunnen rekenen. Aan afspraken wordt gehouden, kennis en informatie waarover men uit hoofde van de functie beschikt, worden gebruikt voor het doel waarvoor deze zijn gegeven.

Zorgvuldigheid

Het handelen van een raadslid is zodanig dat alle inwoners en organisaties op gelijke wijze en met respect tegemoet worden getreden en dat de belangen van partijen op de juiste wijze worden afgewogen.

Deze kernbegrippen zijn de toetssteen voor de nu volgende gedragsafspraken:

Artikel 1. Algemene bepalingen

---

¹ Het begrip netwerkcorruptie is geïnspireerd door het promotieonderzoek van 'Netwerkcorruptie; wanneer sociaal kapitaal corrupt wordt' van Willeke Slingerland, 2018.

1. Deze gedragscode inclusief de procesafspraken over de handhaving integriteit van het gemeentebestuur van Bergen geldt voor de raadsleden van de gemeente Bergen, tenzij uit de tekst van een gedragsregel anders blijkt. Deze gedragscode is van overeenkomstige toepassing op door de gemeenteraad benoemde commissieleden.
2. In gevallen waarin de code en/of het bijbehorende de procesafspraken over de handhaving integriteit van het gemeentebestuur van Bergen niet voorziet of waarbij de toepassing niet eenduidig is, vindt bespreking plaats in de gemeenteraad, dan wel in het presidium.
3. De code is openbaar en via internet beschikbaar.
4. Raadsleden ontvangen bij hun aantreden een exemplaar van de code.
5. Raadsleden zijn aanspreekbaar op de naleving van deze code.

Artikel 2. Belangenverstremgeling of de schijn van belangenverstremgeling

1. Een raadslid moet actief en uit zichzelf belangenverstremgeling en de schijn hiervan tegengaan.
2. Een oud-raadslid wordt het eerste halfjaar na de beëindiging van zijn ambtstermijn uitgesloten van het tegen betaling verrichten van werkzaamheden voor de gemeente en/of werkorganisatie BUCH, met uitzondering van het wethouderschap.
3. Op voordracht van de burgemeester kan de raad in uitzonderlijke gevallen besluiten van het bepaalde in lid 2 af te wijken.

Artikel 3. Nevenfuncties

1. Onder nevenfuncties worden verstaan alle bezoldigde en onbezoldigde functies die naast het raadslidmaatschap worden vervuld.
2. Een raadslid vervult geen nevenfuncties die een risico vormen voor een integere invulling van de politieke functie.
3. Een raadslid levert de griffier de informatie aan over de (neven)functies die openbaar gemaakt moeten worden bij aanvang van het raadslidmaatschap, dan wel binnen één maand na aanvaarding van de (neven)functie en geeft de wijzigingen daarin door.
4. De informatie betreft in ieder geval de omschrijving van de (neven)functie, de organisatie voor wie de (neven)functie wordt verricht en of de (neven)functie bezoldigd of onbezoldigd is.
5. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register. Het register is openbaar en via internet beschikbaar.

Artikel 4. Informatie

1. Een raadslid gaat zorgvuldig en correct om met de informatie waarover uit hoofde van het lidmaatschap van de gemeenteraad wordt beschikt en zorgt ervoor dat vertrouwelijke en geheime informatie veilig wordt bewaard en dat computerbestanden beveiligd zijn.
2. Een raadslid dat de beschikking krijgt over gegevens waarvan het geheime of vertrouwelijke karakter bekend is of waarvan dit redelijkerwijs het vermoeden is, is verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behalve als de wet tot mededeling verplicht.
3. Een raadslid maakt niet te eigen bate of ten bate van derden gebruik van de in de uitoefening van het ambt verkregen informatie.

Artikel 5. Omgaan met geschenken, faciliteiten, diensten van derden

1. Een raadslid accepteert en biedt geen geschenken, faciliteiten of diensten aan indien zijn/haar onafhankelijke positie hierdoor kan worden beïnvloed.
2. Geschenken en giften die een raadslid uit hoofde van zijn/haar functie ontvangt meldt hij/zij bij het presidium via de griffier.

3. Geschenken en giften die een raadslid uit hoofde van zijn/haar functie ontvangt en die een geschatte waarde van meer dan € 50 vertegenwoordigen zijn eigendom van de gemeente. Geschenken en giften die een waarde van € 50 of minder vertegenwoordigen worden wel gemeld maar kunnen worden behouden, tenzij het eerste lid van toepassing is.
4. De griffier legt een register aan van de geschenken met een geschatte waarde van € 50 of hoger en de bestemming die hieraan door de gemeente is gegeven. Het register is openbaar.

Artikel 6. Deelname aan excursies, evenementen en buitenlandse reizen voor rekening

van anderen dan de gemeente

1. Een raadslid dat het voornemen heeft uit hoofde van zijn/haar functie op kosten van derden een buitenlandse reis te maken, dan wel deel te nemen aan een excursie of evenement of is uitgenodigd voor een buitenlandse reis of werkbezoek, meldt dit vooraf aan het presidium.
2. Informatie wordt verschaft over het doel van de reis, de bijbehorende beleidsoverwegingen, de samenstelling van het gezelschap, de geraamde kosten en de wijze waarop van de reis verslag wordt gedaan.
3. Toestemming voor deelname wordt vooraf aan het presidium gevraagd. Het is doorslaggevend voor de besluitvorming dat de deelname niet tot belangenverstremeling kan leiden.
4. De griffier legt hiervoor een register aan en beheert dit register.
5. De informatie is via internet beschikbaar.

Artikel 7. Gebruik van voorzieningen van de gemeente

1. Het gebruik van gemeentelijke eigendommen of voorzieningen voor privédoeleinden is niet toegestaan, tenzij het betreft de bruikleen van informatie- en communicatievoorzieningen die mede voor privédoeleinden kunnen worden gebruikt.
2. Een raadslid declareert geen kosten die reeds op andere wijze worden vergoed.

Artikel 8. Bedreiging, intimidatie en agressie

1. Bedreiging, intimidatie en agressie mogen geen belemmering vormen voor zorgvuldige besluitvorming. In het geval een raadslid hier mee te maken krijgt dient dit gemeld te worden bij de burgemeester en/of de griffier.
2. Voor de werkwijze rond meldingen in dit kader wordt verwezen naar het Protocol veilig werken politieke ambtsdragers gemeente Bergen 2022.

Artikel 9. Meldingen van vermoedens van integriteitsschending

Voor de werkwijze rond meldingen in dit kader wordt verwezen naar de procesafspraken over de handhaving integriteit van het gemeentebestuur van Bergen.

Artikel 10. Uitvoering gedragscode

1. De gemeenteraad ziet erop toe dat deze gedragscode wordt nageleefd.
2. De griffier ondersteunt de gemeenteraad hierbij onder meer door tenminste eenmaal per jaar een bijeenkomst te organiseren over integriteit voor raadsleden, commissieleden en het college.
3. Het onderwerp integriteit is viermaal per jaar een agendapunt van het presidium.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze gedragscode vervangt alle voorgaande door de gemeenteraad vastgestelde gedragscodes.
2. Deze gedragscode treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking.
3. Deze gedragscode wordt aangehaald als 'Gedragscode integriteit volksvertegenwoordigers gemeente Bergen'.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Bergen in de openbare raadsvergadering van d.d. 26 januari 2023

mr. J.G.S. (Janne) Pijnenborg
griffier

L.Hj. (Lars) Voskuil
voorzitter

Artikel 1. Algemene bepalingen

In de Gemeentewet (artikel 15, lid 3) is vastgelegd dat de gemeenteraad een gedragscode vaststelt voor hun leden.

Artikel 2. Belangenverstrengeling of de schijn van belangenverstrengeling

Belangenverstrengeling of belangenvermenging is een situatie waarbij iemand meerdere belangen dient die een zodanige invloed op elkaar kunnen uitoefenen dat de integriteit ten aanzien van het ene of het andere belang in het geding komt.

Alvorens hun functie te kunnen uitoefenen leggen de raadsleden in de vergadering, in handen van de voorzitter, de eed of belofte af (artikel 14, lid 1 Gemw). Daarnaast is in de Gemeentewet (artikel 28) opgenomen dat een lid van een volksvertegenwoordiging niet deelneemt aan de stemming over a) een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken en b) de vaststelling of goedkeuring der rekening van een lichaam waaraan hij rekenplichtig is of tot welks bestuur hij hoort.

Uit jurisprudentie van de afgelopen jaren blijkt een iets andere lijn. Het uitbrengen van een stem door een raadslid wordt daarin gezien als een "fundamenteel democratisch recht". Het hebben van een belang bij een raadsbesluit staat het uitbrengen van een stem door dat raadslid niet in weg. Dit, mits dat raadslid het raadsbesluit maar niet op aanmerkelijke wijze beïnvloedt. Hij/zij houdt zich dus afzijdig in de discussie over desbetreffend onderwerp, o.a. door niet deel te nemen aan de beraadslagingen daarover. Niet beïnvloeden, wel meestemmen is hier dus de strekking.

De Tweede Kamer heeft op 17 april 2022 een wet aangenomen ter bevordering van de integriteit en het functioneren van het decentraal bestuur. Daarin wordt de reikwijdte van artikel 28 uitgebreid. In de gevallen waarin een raadslid niet mag deelnemen aan de stemming, wordt geregeld dat hij/zij zich ook van de beraadslaging dient te onthouden. Hiermee wordt voorkomen dat een raadslid door middel van de beraadslaging de uitkomst van de stemming beïnvloedt. Dit wetsvoorstel moet nog door de Eerste Kamer behandeld worden, dus of en wanneer inwerkingtreding plaatsvindt, is nog niet bekend.

Een raadslid is zelf verantwoordelijk om de afweging te maken of hij/zij - gelet op het bepaalde in artikel 28 van de Gemeentewet - kan deelnemen aan de beraadslagingen dan wel aan de stemmingen.

Een term die ook belangrijk is in het kader van belangenverstrengeling, is 'netwerkcorruptie'. Raadsleden opereren namelijk vaak in diverse (boven)lokale netwerken. Hoewel deze netwerken bijdragen aan het geworteld zijn van het raadslid, ontstaat tegelijkertijd het risico dat raadslid vanuit het gevoel van sympathie en loyaliteit, de belangen van de eigen netwerken vooropstelt boven het algemeen belang. Dit maakt duidelijk dat het nadenken over de eigen integriteit verder gaat dan het beoordelen van individuele handelingen. Het vraagt ook dat raadsleden zich bewust zijn dat zij altijd verbonden zijn met professionele en persoonlijke netwerken. En dat deze netwerken 'onbewust' een invloed kunnen hebben op de keuzes en acties van het raadslid, die mogelijk tot een schending leiden.

Artikel 3. Nevenfuncties

Naast hun politieke ambt hebben veel raadsleden (neven)functies, betaald of onbetaald. In veel gevallen hebben deze nevenfuncties een groter tijdsbeslag dan het raadswerk. Deze nevenfuncties zijn positief te waarderen; uit maatschappelijk, bestuurlijk en persoonlijk

oogpunt. Er zitten echter ook risico's aan nevenfuncties, vooral die buiten het publiek domein. Nevenfuncties kunnen het onafhankelijk oordeel van het raadslid in gevaar brengen, het ambt schaden en het raadslid belemmeren om optimaal te functioneren.

Een aantal functies zijn verboden om naast het gemeenteraadslidmaatschap te hebben (artikel 13 Gemw). Dit gaat bijvoorbeeld om het zijn van ambtenaar bij dezelfde gemeente of het bekleden van een ander politiek ambt. Daarnaast mogen raadsleden niet als advocaat, adviseur of gemachtigde werkzaam zijn in geschillen waar de gemeente(bestuur) partij is (artikel 15, lid 1 en 2 Gemw).

Het is wettelijk verplicht om nevenfuncties openbaar te maken en bij te houden in een openbaar register. Raadsleden zijn zelf verantwoordelijk voor de tijdige aanlevering van de informatie over hun nevenfuncties (artikel 12 en 15 Gemw).

Artikel 4. Informatie

Raadsleden ontvangen uit hoofde van hun functie een grote hoeveelheid informatie. De leden van de gemeenteraad beschikken over informatie die nodig is de rol van politiek ambtsdrager, adequaat te kunnen uitoefenen, in een aantal gevallen is deze informatie geheim. Openbaarheid is de regel, geheimhouding is hier de uitzondering op.

Het is belangrijk dat raadsleden de juiste maatregelen treffen om te voorkomen dat onbevoegden vertrouwelijke en/of geheime gegevens kunnen bezitten, raadplegen of beschadigen. Daarbij moet in de digitale setting worden gedacht aan de beveiliging van de computer, smartphone en iPad met toegangscode en wachtwoorden. Ook mag apparatuur niet onbeheerd worden achtergelaten of uitgeleend aan een ander. Op de iPad van raadsleden mag geen persoonsinformatie of andere vertrouwelijke informatie opgeslagen worden. De iPad mag alleen via een beveiligde of vertrouwde wifi-verbinding gebruikt worden. Ook draagt het raadslid er zorg voor dat onbevoegden niet op het scherm kunnen meelezen.

Artikel 5. Omgaan met geschenken, faciliteiten, diensten van derden

Geschenken, faciliteiten of diensten van derden kunnen worden gebruikt om de besluitvorming te beïnvloeden of daarvan de schijn hebben. De norm die moet worden gehanteerd bij het omgaan hiermee is de 'nee, tenzij'-regel; een raadslid neemt dus geen geschenken aan, tenzij er goede redenen zijn om hiervan af te wijken of het een geschenk is met een waarde van ten hoogste 50 euro.

Een goede reden kan bijvoorbeeld zijn dat het weigeren van een dienst of faciliteit het raadswerk onwerkbaar zou maken of dat het teruggeven van een geschenk de gever zou schaden. De afwijkingen dienen vervolgens bekend gemaakt te worden bij de griffier, die bepaalt welke vervolgstappen nodig zijn. Er zijn ook situaties denkbaar waarin het aannemen van een geschenk, van welke waarde ook, onacceptabel is. Dit is bij uitstek het geval in onderhandelingsituaties. Het accepteren van faciliteiten of diensten van anderen kan een afhankelijkheid of dankbaarheid creëren die de zuiverheid van het besluitvormingsproces kan aantasten. Ook met het aannemen van faciliteiten en diensten kan een raadslid gecorrumpeerd raken. Het kan daarnaast ook de schijn van corruptie opwekken.

De in het derde lid genoemde uitzondering, het accepteren van een geschenk met een waarde van ten hoogste 50 euro, is ook in dit geval alleen toegestaan indien de onafhankelijk opstelling van het raadslid ten opzichte van de gever daardoor niet beïnvloed wordt. Het raadslid gaat na of acceptatie van het geschenk verplichtingen schept voor de toekomst en bedenkt ook hoe de buitenwereld zou kunnen aankijken tegen het aannemen van het geschenk. In veel gevallen zal dit geen probleem opleveren, denk hierbij aan bijvoorbeeld een fles wijn voor een verrichte presentatie, een ceremonieel aan het raadslid overhandigd

rapport van een bureau of aan bedrijfsattenties, zoals kalenders en pennen. Geschenken aan het raadslid persoonlijk, die meer dan 50 euro waard zijn, accepteert een raadslid sowieso niet.

Artikel 6. Deelname aan excursies, evenementen en buitenlandse reizen voor rekening van anderen dan de gemeente

Het gaat hier om deelname aan excursies, evenementen en buitenlandse reizen die zijn bedoeld om raadsleden in de gelegenheid te stellen zich inhoudelijk te informeren en noodzakelijke contacten te leggen en onderhouden binnen en buiten de gemeente.

De verplichting om actief het ontstaan van de schijn van corruptie tegen te gaan, betekent dat lunchen, dineren of naar recepties gaan op kosten van anderen waar mogelijk moet worden vermeden.

Artikel 7. Gebruik van voorzieningen van de gemeente

Raadsleden krijgen voor hun raadswerk de beschikking over een aantal faciliteiten van de gemeente. In Bergen heeft men de beschikking over voorzieningen (zoals een tablet), die primair voor het raadswerk ter beschikking zijn gesteld. Regels met betrekking tot het gebruik van de tablet zijn opgenomen in de bruikleenovereenkomst die bij de overhandiging door de gemeente en het raads- of commissielid is getekend. Een raadslid houdt zich aan de regels met betrekking tot het gebruik van interne voorzieningen van algemene aard, zoals vergaderkamers en kopieermachines. Men houdt zich aan de verordeningen en regels met betrekking tot onkostenvergoedingen, declaraties en de aanschaf van ICT.

Artikel 8. Bedreiging, intimidatie en agressie

Een op de tien raadsleden krijgt te maken met bedreiging en intimidatie. Daarbij gaat het onder meer om chantage, stalking en dreigbrieven. Ook kan een raadslid te maken krijgen met fysiek geweld of uitingen van verbale agressie, zoals schelden of kwetsende of discriminerende opmerkingen. Bedreiging, intimidatie en agressie kan leiden tot oneigenlijke invloeden op de besluitvorming, bijvoorbeeld wanneer een raadslid zich niet meer vrij voelt in beraadslagingen of besluitvormingen. Ondernijning en de vermenging van de onder- en bovenwereld staat een zuiver proces in de weg.

De werkwijze indien dit aan de orde is, is geregeld in het Protocol veilig werken politieke ambtsdragers gemeente Bergen 2022.

Artikel 9. Meldingen van vermoedens van integriteitsschending

Wanneer het vermoeden bestaat dat een raadslid strafbare feiten pleegt, zich niet houdt aan de vastgestelde gedragscode of zich anderszins onheus gedraagt kan dit door een ieder worden gemeld. De werkwijze rondom meldingen van integriteitsschendingen is opgenomen in de procesafspraken over de handhaving integriteit van het gemeentebestuur van Bergen.

Artikel 10. Uitvoering gedragscode

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 11. Inwerkingtreding en citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.